Kőszeg, 1902. augusztus hó 3-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó czimére küldendők.

XXII. évfolyam. | Felelős szerkesztő: WITTINGER ERNŐ. | 31. szám.

Valami az egyesületekről.

„Egyesülésben az erő“ és „Segits magadon, az Isten is megsegit“ leginkább e két jelszó nevében létesül minden egyesület, melyben az egyesitett erők könnyebben törve át az akadályokon biztosan haladnak a kitüzött közös cél irányában. Az élet különféle szükségletei, valamint a nemes szórakozásra vágyó emberi kedély a társulási ösztön behatása alatt sokféle egyesületnek adott létet. Különösen napjainkban nagy a kedv és hajlandóság a társadalmi erők egyesitésére, mikor a létért vivott nehéz küzdelemben az egyes ember gyenge ereje ugy eltörpül a fölmerülő akadályokkal szemben és noha korunk tele van individuális törekvésekkel, magát függetleniteni, emancipálni törekszik a legutolsó, a leggyengébb is, hiszen a letünt század vivmánya, a szabadság eszméje még az érzéketlen pária-sziveket is hullámzásba hozta, mégis azt látjuk, hogy az egyes ember mindenütt, mintha nem biznék saját erejében, cselekvését, akaratát a köznek rendeli alá, mert boldogulását csak igy remélheti.

Nincs a társadalomnak oly osztálya, mely a rangbeli összetartozás érzésén kivül szorosabb kötelékekkel nem fuzné egybe tagjait. A tudomány, a müvészet, a politika csak ugy egyesiti a maga embereit, mint az ipar és kereskedelem, sőt a kor intő szavát megértve nem nézik ölbe rakott kezekkel érdekeik romlását a szabad természet dolgosai, a földmivelő osztály egyszerü gyermekei sem. Egyesületi törekvéseket látunk mindenütt, százával a nagy városokban, egyet-kettőt a kicsi helységekben is.

Városunk mindenkor termékeny talaja volt az egyesületeknek. A multban virágzó iparos város volt Kőszeg, jó erkölcsü, szorgalmas mesteremberek képezték a polgárság zömét, közülök mindegyik egy-egy céhnek, tehát egy egyesületnek tartozott a kebelébe. A céhek megszüntek, de nem szünt meg a tapasztalás által támogatott sikeres törekvés közös érdekeket közös erővel védelmezni.

Csak egy a felötlő, csak egy a sajnálatos. Sem a multban, sem a jelenben nem volt itt egyesület, mely hosszabb életü tudott volna maradni, vagy pedig felbuzduló kezdet után bizonyos vérszegény tespedésben ki nem mult volna.

A legtiszteségesebb jelszók alatt a legnemesebb célra keletkeztek itt egyesületek, melyekről az ifjabb nemzedék ma már tudomással sem bir. Például ez előtt 35—40 évvel keletkezett itt egy kath. népnevelési-egyesület; minden rendü s raugu szülőket láttunk a tagok sorában. Meghalt az egyesület csecsemő korában, jóllehet az képezte tárgyát az egyesületnek, ki a szülői szivnek a legdrágább, a gyermek. Hol van a dalos-egyesület?

De ne beszéljünk a halottakról. Itt vannak az alvó egyesületek. Alusznak oly csendesen, hogy még hortyogásuk se hallik. Van városunkban két kaszinó, egyik ép oly léleknélküli, mint a másik; egy farsangi bál, meg a pagat ultimo az egyetlen epizod egy esztendei életükben. Avagy a nemzeti és társadalmi élet hangosabb mozgalmai közül nyert-e ezekben csak egyetlen egy is visszhangot? Itt a turista-egylet. Ki tudna létezéséről, ha fönn a hegyi utakon néhány bemázolt fa nem emlékeztetne rá bennünket? Pedig kellő reklámmal, egy kis elevenséggel nem lehetne-e vele az idegen forgalmat emelni városunkban?

Ez előtt pár évvel örömmel üdvözölte mindenki a főgimnáziumi egyesületet. Mi lett belőle? Az első hévben tett igéret, szép dikciók, néhány parádés tisztelgés kimerité működését, azóta szép csendesen hull a lassu elmulás pora az üdvös szándék csirájára. Pedig ha valami, ugy az iskolaügy felkarolása létkérdés Kőszegre nézve. Mi volna Kőszeg a önnálló tanintézetek nélkül? Feleljenek erre száz bajjal küzdő iparosaink s kereskedőink, igy szünidőtájt, továbbá a szegényebb sorsu családapák. — S ha ily fontosak önnálló tanintézeteink, a városnak kimondhatatlan előnyére szolgálna uj intézetek, különösen a főgimnázium létesitése. Hiszen városunk nagy kereskedelmi központ soha sem lesz, a kis iparos műhelyére gyászfátyol gomolyog a gyárak kéményeiből, a mezőt, a szőllőt ezer teher nyomja, száz veszély környezi, ellenben az éghajlat, a természet, a kies vidék minden igazi diákvárossá praedestinálja Kőszeget. A város jövőjét alapozza, a ki az iskolaügy érdekében a szót, a fáradtságot nem kiméli. Miért nyugszol tehát főgimnáziumi egyesület?

A városunkban létező hözhasznu, vagy közkereseti egyesületekről se mondhatunk sok jót. Fülemüle-csetepátétól egész a uyilttererésig találuuk itt mindent, csak békés, egyetértő müködést nem. A vezető elemben-e, a tagokban van-e a hiba,

TARCA.

A régi világból.

Irta: Tömörkény István.

Régen beszédtárgyul tették már és még ma is talányos, hogy annak idején, az alföldi betyárvilágban miként tudott annyira elbújni a zsandár meg a katona elől az üldözött pusztai lovas, mint amennyire el tudott, igaz ugyan, hogy más világ volt. Megbújhatott a tanyákon. De nem volt akkor annyi tanya, mint most. Volt ellenben vizparti sumár a kiöntésekben, amiknek bozótjában lovastól eltünhetett. Ott voltak a rétek, mocsarak, amikben a gázló-utat csak a járatos ember ismerte, hát ide huzódhatott. Az ősembernek is ez volt a védekezése a támadásokkal szemben az alföldi lápvidéken. Ha verméseiket keressük, mindig olyan helyen találjuk, amely még ma is domb, pedig azóta sokat lehordott belőle a szél, meg a szántás, a környékek pedig még ma is tavi helyekre mutatnak. Ez az ős védekezés volt, bemenekülni a vizek és mocsarak birodalmába olyan száraz szigetre, amikről senki más nem tudott s áruló onnan senki nem lehetett, hacsak a tűz füstje nem szélcsöndes időben. Mindez azonban régen volt, nem is tudjuk, mikor volt, mig emezek alig egy félszázad előtt még mindig tudták mutogatni, hogy miként lehet eltünni a zsandár elől. Pedig olykor egész század lovaskatonát küldtek ki egyetlen ember ellen.

Összevehetünk minden előnyt. Elsőben, hogy amazok idegenek és járatlanok voltak e térképtelen földeken s ugy mozogtak rajtuk, akárcsak az afrikai homokon tétováztak volna. Mig emezek minden bokrot, par szálból álló nyárfaerdőt ismertek. A nép is elbujtatta őket s nem mindig csak félelemből, mert a honvedüldözés járta akkor s elég volt ezt mondani: „nyomomban a zsandár“ — s kész volt a rejtegetés. A nomád cigánynyal, a korotáróval közös mesterséget folytatván, eltanulták annak a jelzéseit, amik erdősarki fákra, utak oldalára, hidak korlátjára vannak irva, amit más ember észre sem vesz, a hozzáértő pedig ugy elolvassa, mint az irott levelet. Ismeretes, hogy kutágasokkal, azaz hogy a gémmel és az ostorlával telegrafálni tudtak. Az messze ellátszik. S ha kint valahol a pusztában a gulyás vagy csikós katonaságot látott, tilosra állitotta a kútgémet. Az messziről megmutatta az üldözött lovasnak, hogy igyekezzen arról a tájról elfelé, mert ott keresik. Mit tudott az ilyesmiről a zsandár? Beállhatott ő tizedmagával a csárdába, elbujhatott s leshette az üldözöttet, hogy mikor majd gyanutlanul bejön, hirtelen aláverik; azonban hát az épen akkor nem ment a csardába, mert a csárdásnak is volt annyi magához való esze, hogy tilosra állitotta a kutágast.

Ezekben a dolgokban nyertek az üldözőkön, mig ezek meg elbuktak abban, hogy tájékozatlanok és értetlenek voltak. De még mindig nem elegendő magyarázat ez arra nézve, hogy a pusztákon, réteken, ahol messzire el lehet látni, hirtelenében ugy eltünjön valaki, mintha a föld nyelte volna be. Erre vonatkozólag nemrég, mikor más régi ügyben egy öreg, a nyolcvanon már felül levő öreg uri embernél tudakozódtam, érdekes dolgokat mondott el. Hogy mifélék voltak a megbujások, a „vermések.“ Hogy hova bujtak akkor, mikor a csárdákat is szétverette a policáj.

Beszélte az öreg ur, hogy abban az időben a társával kint vadászott a réti földeken. Tiszai kiöntések, semjékek voltak ezek, egy-két lábnyi viz volt rajtuk, amiben még gyalog is lehet járni, de már a ladikot is elbirja. Hát haladnak egyik arra, másik erre. Boldog világ járt még akkor a réti vadászra. Egy helyen dombot talál, amit benőtt a vizi sás: no — gondolja — aközé bemegy, ott bizonyosan fészkel. Hallja ám aztán, hogy malacok röfögnek benne.

— Haj — beszélte — mindjárt láttam, hogy itt baj van. Ne lássak, ne tudjak semmit. Szó nélkül fordultam vissza, nehogy valami bolond puska a bozótból rám süljön. Integettem a társamnak, hogy csak vissza, vissza, de sebesen visszafelé.

Azzal elhuzódtak onnan. Mondja a társának a tapasztalatait, amaz pedig még meglepőbbet közöl vele. Hogy a szénaboglya, a mely ott a réten látszik, nem az valójában. Pedig mindenki annak tekinthette volna. Hogy olyan boglya, amelyet idején nem birt már elhordani a gazda, mert viz lepte el a rétet s az most már ott marad, mig ismét majd egyszer lemegy a viz s akkor kocsival meg lehet közeliteni. Csak aki igy, mint a vadász, véletlen ment feléje, láthatta meg, hogy csak utánzata a boglyáknak s igazában külön erre a célra épitett rejtek, amelynek bejárata van s most is tartózkodott benne néhány ember, lovakkal.

Ilyen furfangos buvóhelyeik voltak abban az időben a szegénylegényeknek. Igy tudtak észrevétlen eltünni, hogy mikor az üldözők már a nyomukban véltek lenni, egyszer csak elvesztek a pusztáról, mintha a föld nyelte volna el őket s igy tudtak ujból előtörni megint ott, ahol nem várták. Pedig kereste az akkori policia ezeket a buvóhelyeket. Első sorban a csárdákra gyanakodott s azokat mind leromboltatta. Mikor az sem használt, azzal a tervvel foglalkozott, hogy az összes tanyákat leromboltatja s a lakosságot falukba veri. Ebből a tervből ugyan nem lett semmi, de eléggé mutatja, hogy a buvóhelyeket mindenütt kereste, csak ott nem, ahol voltak.

*

No aztán vakmerőségük nem is ismert határt. Az

maradjon nyilt kérdés. Annyi tény, hogy a kőszegi egyesületek az erők egyesitése helyett inkább szétforgácsolják az erőket s hol egyetértésnek vagy eleven életnek kellene uralkodnia, ott vagy Erisz istenasszonya házsártoskodik, vagy pedig opiumos a levegő. Bár ne ugy volna.

H—r.

Városi ügyek.

213/902.

Hirdetmény.

Kőszeg sz. kir. város erdő hivatala a városi erdő málna termését f. évi augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor a városi tanács teremben nyilvános árverésen bérbe adja.

Kőszeg, 1902. évi julius hó 27-én.

Törzs,
erdőmester.

2017/902.

Hirdetmény.

Több oldalról panasz merülvén az ellen, hogy az állatorvos a közfogyasztásra szánt sertéseknek a magántulajdonosoknál eszközlendő megvizsgálásért 1 korona dijat szed, ezennel az összes érdekeltekkel közlöm, hogy ily esetekben nem 1 korona, hanem az 1900. évi XVII. t.-c. 181. § 2. pont szerint 1 kor. és 50 fillért van jogositva látogatásáért illetve a sertés megvizsgálásáért követelni.

Természetes, hogy ez csak a járvány idejére szól, mivel vészmentes időben a mészárosok szabadon előzetes orvosi vizsgálat nelkül vásárolhatnak s csak leszurás előtt, saját költségükre kötelesek a sertéseket megvizsgáltatni.

Egyben arra is figyelmeztetem a közönséget, hogy az állategészségügy vagy az állatorvos elleni panaszokra nézve legalkalmasabb, akár feljelentés tárgyában, akár felvilágositás miatt az erre illetékes hatósághoz fordulni, vagy az 1888. VII t.-c. az erre vonatkozó 40.000/888. sz. ministeri rendelet és az 1900. évi VII. t.-c. alapján alkalmazkodni, nehogy valaki magát az alaptalan feljelentés kellemetlenségeinek kitegye.

Kőszeg, 1902. évi julius hó 30-án.

Kőszegi József s. k.,
rendőrkapitány.

3826/1902.

Hirdetmény.

Bor, sör s pálinka kiméréssel foglalkozók értesittetnek, hogy az italmérési illeték kivetés alapjául szolgáló az 1903., 1904. s 1905. évre érvényes összeirási jegyzék 8 napi közszemlére a polgármesteri hivatalnál kitétetett.

Kőszeg, 1902. évi julius hó 30-án.

Dr. Sissovics,
polgármester.

2023/902. sz.

Hirdetmény.

A cs. és k. 83. sz. hadkiegészitő parancsnokságnak 1178/902. sz. értesitése folytán közhirré tétetik, hogy azon 83. sz. gyalogezredbeli nemtényleges legénység, mely f. é. augusztus hó 26 ára van behiva, még csak a következő napon azaz augusztus 27-én vonuljon be.

Kőszeg, 1902. évi julius hó 31-én.

Kőszegi József,
rendőrkapitány.

Hirek.

— **Személyi hirek.** *Matzner* Alajos ny. őrnagy Kőszegről Győrbe költözött át. — *Zichy* Herman gróf a családjával elköltözött Veszprémbe.

— **Az uj iskolaszék.** A mult vasárnap folyt le a r. kath. elemi iskolai iskola-szék választása A tagok névsora a szavazatok arányában a következő: Molnár Béda, Szomor Lajos, Markovits József, Schönbauer János, Vöröss Zsigmond, id. Lauringer János, Mázy Engelbert dr., Wurst Ferenc, Martinkovits Mátyás, Freyberger Sándor, Sissovits Miklós dr., Schlapfer Pál. Póttagok: Dreiszker József, Paller András, Mederl János Az uj iskolaszék f. hó 16-án fog megalakulni, ekkor választja meg saját kebeléből elnökét s többi tisztviselőit.

— **Dorgatorium a városnak.** A napokban megérkezik a vármegyétől az a min. leirat, mely a várost megdorgálja azért, amiért a csatornázási-szabályrendelet tervezetének elkészitésével a tanácson kivül álló egyént bizott meg. Ebből az ügyből kifolyólag ugyanis pör keletkezett a város és *Tuczentaller* Lajos mérnök között, melynek anyagi felelősségét a leirat az akkori polgármesterre háritja.

— **A turista-egyesület kirándulása.** A M. T. E. kőszegi osztálya e hó közepe felé egész napi kirándulást rendez a kőszegi hegyekbe. Szivesen üdvözöljük a turista-egyesület vezetőségét e ténykedéseért, hogy ily módon is hozzájárul a társadalmi érintkezés tejlesztéséhez. A kirándulást valószinüen f. hó 15-én tartják meg, melyre a turista-egyesületi tagok korlátlan számban hivhatnak meg nem tagokat is. A rendezőség cigány zenéről is gondoskodik.

— **Előléptetés.** *Gallienna* Alajos cs. és kir. őrnagyot a kőszegi katonai alreáliskola volt tanárát kinevezték a szt.-pölteni cs és kir. katonai alreáliskola parancsnokává.

— **Tanitóválasztás.** A városi r. kath. elemi iskolánál megüresedett tanitói állásra eddig tiz pályázat érkezett. A kérdezősködők s jelentkezők száma azonban mintegy negyvenre tehető. A pályázati határidő f. hó 15-én jár le s tizenhatodikán megejtik a választást is.

— **Zarándoklat Maria-Czellbe.** A plebánia hivataltól nyert értesülésünk szerint ez évben is indul zarándoklat M.-Czellbe és pedig augusztus 23-án, a korábbi évek szokása szerint Bük—Bécs-Ujhely—Mürzzuschlagon keresztül Neubergig vonaton, onnan folytatólag gyalog, esetleg kocsikon. A zarándoklat vezetője ujra *Huszár* Mihály segéd-lelkész lesz, a ki legközelebbi számunkban fogja a részletes utiprogrammot közölni. Előre is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánljuk.

— **Megcsonkitott fák.** Tegnap tizenhat fiu s azok felelős szülői voltak beidézve a polgármesteri hivatalba a közutakat szegélyező fák rongálása miatt. Különösen a hársfákat és szederfákat rongálják meg oly mértékben, hogy legtöbb helyen a fák csupasz törzse maradt csak meg. A kártérités mellett érzékeny büntetést is kaptak a kártevők, illetve szülőik. A jövőre nézve ezek után remélhetőleg megszünik a kiméletlen fapusztitás.

— **Előléptetések.** Az igazságügyi miniszter *Márkus* Kálmán és *Takó* József helybeli kir. járásbirósági I. zelőket a XI-ik rangfokozat I-ső osztályába léptette elő.

— **Amerikai szőlőtelep.** Csak a legutóbb emlékeztünk meg lapunkban arról, hogy a nagymérvben fellépet filloxera előreláthatólag teljesen ki fogja pusztitani szőlőinket, azért jó lenne már előre amerikai szőlőültetvényekről gondoskodni, s ime már az ige testé lőn; egy fiatal mükertész telepedett le városunkban, ki a Márkus-féle háztelket disznövények termesztésére s egy nagy darab szántóföldet pedig több évre amerikai szőlőtelep bereudezésére bérelt ki, hol már a jövő tavasszal oltványok lesznek beszerezhetők. Hisszük, hogy fáradozását siker fogja kisérni.

— **Honvédeink gyakorlata.** Honvédeink szerdán érkeztek meg a Devecser környékén tartott gyakorlatokról. Aznap Sárvárról érkezett a zászlóalj Kőszegre s a 42 kilometernyi ut fáradalmai alig látszottak meg a derék fiukon. A gyakorlatok tartama alatt a harcászati lövészeten jelen volt Ajkán *Klobucsár* Vilmos altábornagy, honvédségi adlátus, továbbá megszemlélte a gyakorlatokat *Gaudernack* altábornagy is, az uj honvédkerületi parancsnok. A zászlóalj most f. hó 25-ig itthon marad azután Sopronmegyébe onnan pedig Bia-Torbágy vidékére megy gyakorlatra.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Gábriel* Paula kisasszonyt kinevezte segédtanitónőnek a beregszászi polgári iskolához.

— **Tanári vizsga.** *Brader* József, Kőszegről, a budapesti pedagógiumon legutóbb jó sikerrel tette le a polgári iskolai tanári vizsgálatot.

— **Halálozás.** *Stegmüller* György, m. kir. pénzügyőri biztos f. évi julius hó 21-én, 40 éves korában elhunyt Budapesten.

Maitz Józsefné szül. *Varga* Terka, julius hó 31-én, 21 éves korában elhunyt Szombathelyen.

— **A honvéd-laktanya kibövitése.** A honvéd-laktanya mellett levő nagy pajtát a városi hatóság átakarja alakittatni laktanyává, a hol a póttartalékosokat helyeznék el. Az átalakitás mintegy 3000 koronát igényelne, mely kiadást az épületek fenntartása cimén előirányzott összegből nyert megtakaritásokból fedeznék. Az uj helyiségekben 120 ember férne el s a bérösszeg mintegy 600 koronára rugna évente. A képviselő-testület a jövő héten megtartandó közgyülésen határoz az ügy felett.

— **Katonáink gyakorlaton.** A 11. sz. vadász-zászlóalj csütörtökön reggel hagyja el városunkat, hogy részt vegyen a Komárom-megyében s Felső-Magyarországon megtartandó nagy-hadgyakorlatokon. A vadász-zászlóalj szeptember 17-én érkezik vissza állomáshelyére.

— **Tanckoszorucska.** *Rosenkranz* Márton tánctanitó ma este a *Mulató* nagy-termében tánckoszorucskát rendez tanitványaival, melyre az érdeklődőket meghivja. A mulatság remélhetően a szokott sikerrel s nagy látogatottság mellett fog lefolyni, amire nézve biztositékot nyujt Rosenkranz Márton tánctanitó régi jó hirneve.

— **Állandó porfelhő** lepi el városunk egyik-másik utcáját, különösen a vasuti-állomásról bevezető Király-utat, melyet az idén még nem öntöztetett meg a város. Szépet fognak mondani a városunkba érkező idegenek, midőn a megfulás veszélye fenyegeti őket mig céljukhoz érnek. Ajánljuk a polgármester ur figyelmébe. Másrészt pedig a háztulajdonos urak is nagyon helyesen cselekesznek, ha a szabályrendeletben előirt módon naponta reggel, délben és este megöntöztetik a házuk előtti járdát. Ha ilyenkor néhány csepp viz a kocsiutra téved az se lesz baj

— **Tüzoltó mulatság.** A Korner János-féle sörház helyiségében Lékán f. é. augusztus hó 3-án a lékai önk. tüzoltó-egylet nyári-ünnepélyt rendez. A zenét Kováts Ferenc kőszegi zenekara szolgáltatja. Kezdete a sétahangversenynek d. u. 4 órakor, a táncvigalomnak este 8 órakor. Belépőjegy egy személy 1 korona, családjegy személyenkint 60 fillér. Szövetkezeti-, társulati- vagy klub-tagok személyenkint 60 fillér. Egyenruhában megjelenő tüzoltók belépő dijat nem fizetnek.

— **Nyári vigalmak.** A rőti önk. tüzoltó-egylet f. évi augusztus 3-án pénztára javára a Hollenthonner-féle vendéglő kertjében nyári mulatságot rendez. Kezdete délután 3 órakor. Belépő dij személyenként 40 fillér. — A felső-pulyai önk. tüzoltó-testület 1902. évi augusztus hó 10-én a Klém-féle vendéglő helyiségeiben saját pénztára javára táncvigalmat rendez Belépti-dij: Személyenként 80 fillér. Kezdete d. u. 3 órakor. Az egyenruhában megjelenő tüzoltók belépti dijat nem fizetnek.

— **Tüzoltóink kerti-mulatsága.** A kőszegi önk. tüzoltó-egylet f. évi augusztus hó 15-én a sörházkertben kertiünnepélyt rendez, két zenekar közremüködésével. Kedvezőtlen időjárás esetén az ünnepély a következő vasárnapon augusztus 17-én lesz megtartva. Bővebbet a falragaszok.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési-, és halálozási-eseteket jegyezték be:

Születés.

Junius 22-én. Huber Antal és neje Schatzl Karolin leánya, Anna, róm. kath.

Junius 29-én, Schmall József és neje Maitz Janka fia, Pál, róm. kath.

Junius 29-én. Ávár József és neje Horváth Mária fia, István, róm. kath.

Junius 30-án. Bruckner Antal s neje Habert Karolin leánya, Mária, róm. kath.

Julius 1-én. Róka György és neje Porpáczy Irén fia, László, róm. kath.

Julius 2-án. Hochecker József és neje Bősz Zsuzsanna fia, József, róm. kath.

Julius 6-án. Groszlicht István s neje Sosák Erzse leánya, Mária, róm. kath.

Julius 8-án. Weigl Ferenc s neje Schreiner Zsuzsanna fia, ágost. hitv. evang.

Julius 11-én. Fröhlich Gusztáv és neje Kurz Katalin fia, Gyula, ágost. hitv. evang.

Julius 14-én. Lőrincz János és neje Kovács Katalin fia, Antal, róm. kath.

Julius 18-án. Treppler Ferencz és neje Puhr Teréz leánya, Mária, róm. kath.

Julius 21-én. Bősz Ferenc s neje Hetlinger Teréz leánya, Anna, róm. kath.

ötvenes években fényes nappal történt egy ház kirablása a belvárosban. Ez volt az a hires Kohenné-féle eset, ahol lovasok jelentek meg az utcában nagy hirtelenséggel, a házbelieket lefogták, kirabolták s mire valakinek eszébe jutott volna, hogy segitséget hivjon, már akkorra lovon ugy elvágtattak, hogy senki sem tudta, hogy merre mentek.

Az eset nem is valami félreeső utcában történt, hanem egyikén a főhelyeknek s magának a hatalmas megyefőnöknek, Bonyhádynak is abban az utcában volt a lakása.

De nem is maradt a dolog boszulatlanul. Bonyhády a legszigorubb nyomozást rendelte el s nagyon sok embert elfogtak akkor s főbe is lőttek egynéhányat. Azt azonban már bajos volna megmondani, hogy mindet jogosan-e, vagy pedig jogtalanul. Mert nem sokat teketóriáztak; minden áron megfélemliteni és elretteni akartak, ami, mint a későbbi esetek igazolták nem nagyon sikerült. Elég volt a gyanu arra, hogy valaki börtönbe kerüljön s olyan vád, amelyre manap már egy biró sem adna semmit, mindig elegendő volt oknak az agyonlövetésre.

A többek közt ebben az ügyben befogtak egy Szilágyi nevü pusztai embert is. Az volt róla a vád, hogy ő is ott volt a bandában s lóháton állt őrt az utcán, mig a többiek a házban raboltak. Az ember mindvégig tagadott.

— Nem voltam én ott, uraim, soha.

— Hát hol voltál?

— Kint voltam a pusztán a juh mellett.

— Ha kint voltal, bizonyitsd be.

Azt azonban nem igen lehet bizonyitani, hogy valaki juhot őriz egy olyan pusztán, ahol rajta kivül ember nincsen.

— Kivel bizonyitsam? a bürgét nem hozhatom be tanunak.

(Hát ha behozta volna is, akkor sem adtak volna rá semmit.)

Tanu nem volt ellene senki, csak egy ember. Ez épen Bonyhády megyefőnök inasa. A megyefőnök ott lakván ugyanabban az utcában, az inas a ház ablakából látta a lovasokat, amint bevágtattak, meg azután ahogy elrohantak ismét. Ez az ember igy hát a főtanuk közül való volt, a tagadókkal szemben mindig őt vették elő: mondja meg, hogy ott volt-e emez vagy amaz a bandában. Most is előhivták.

— Nézze meg ezt az embert. Ott volt-e?

— Jól nézzen meg, — mondta neki Szilágyi juhász, — hogy csakugyan ott voltam-e én is?

Az inas ránéz s gondolkozik. Egészen biztosat nem mert mondani. Habozott, tusakodott. Utóbb azt mondta:

— Ugy gondolom, hogy ott volt . . .

Ez az egyetlen egy mondás, ez az „ugy gondolom“, elég volt arra, hogy a biróság bünösnek mondja ki a juhászt. Nemcsak bünösnek mondta ki, hanem még ráadásul halálra itélte s rövidesen agyonlövette Szilágyit.

Lehet ugyan, hogy csakugyan ott volt, de az is lehet, hogy nem volt ott. De ilyen apró skrupulusokra nem sokat adtak abban az időben. Néhány embert agyon kellett lőni okulás gyanánt, ez bizonyos volt. Válogatni pedig nem igen válogattak, vették, amelyik épen előkerült. Mint ahogy a gazdasszony is azt a csirkét öli meg, amelyiket hamarább meg tudja fogni.

*

De nem mindenki volt abban a pörben ilyen kétes bünösségü, mint a szegény Szilágyi juhász. Pedig azok is ép ügy tagadtak, mint ő, mivelhogy az ilyen bajokat nem nagyon szokta elvállalni senki sem. Befogták például ugyanakkor Lugosit, a fényesbőrüt. A gunyneve volt neki ez a „fényesbőrü“. Maga az ember olyan foglalkozásban élt, amely azóta már e tájon kiveszett: rétiember volt. Afajta vadász, halász, aki tavasztól őszig a réti vizeken, irtatlan nádasokban bolyong, fedelet csak télen ismer, s egész nap a vizben lábal. Mondják, hogy ettől a sok vizbenállástól olyan csillogóra fényesedett ki a bőre, mint a hal pikkelye, s a napon csillogott.

Ezt a fényesbőrü Lugosit is behozták ugyanabban a vádban. Tagadott mindent.

— Én? – mondta. — Lovon? Vizi ember vagyok én, lovam sohase volt, nem is tudok rajta járni! Meg aztán nem kell nékem senki aranya, ezüstje, meg.

Valódi és tiszta borból készült bor-eczet vörös és fehér 1 ltr.

Julius 24-én. Francsics Sándor s neje Polgár Erzsébet fia, József, róm. kath.

Julius 27-én. Ecker Ferenc és neje Laas Katalin leánya, Anna, róm. kath.

Julius 28-án. Dr. Deutsch Lajos és neje Heim Szidonia fia, Ernő. izraelita.

Halálozás.

Junius 20-án. Zanka Karolin magánzónő, r. kath., 36 éves, tüdőlob.

Junius 27-én. Johanszki János alatás, róm. kath., 72 éves, agyguta.

Junius 29-én. Schwahofer Teréz, ág. hitv. evang., 7 napos, merevgörcs.

Julius 26-án. Fuchs Imre, róm. kath., 1 éves, gyermek-aszály.

Julius 26-án. Schwell Ernő magánzó, róm. kath., 55 éves, öngyilkosság.

Julius 28-án. Róka Mária, róm. kath., 1 éves, gyomor- s bélhurut.

Julius 30-án. Maitz Mária, róm. kath., 5 éves, tüdővész.

— **A legfinomabb** ementhali, groyi, liptai, Roquefort, sárvári, Camembert, Schnetzer és allgäui sajtok, valamint valódi olmützi kvargli, sörsajtok, garnirozott imperial kapható **Waisbecker Ede** utóda, **Schaar József** füszer- és csemege-kereskedésében.

Különfélék.

* **Falb jóslatai augusztusra.** Falb Rudolf augusztusra majdnem folytonos lecsapódásokat jósol, melyeket három részre oszt. Az első harmad vége felé esőzések és zivatarok várhatók. A második harmadban nagy szárazság lesz, de a kritikus napokon sok helyütt zivatart jósol. Az utolsó harmadban ismét esős lesz az időjárás. A hó végén zivatarokat várhatunk. A hőmérséklet az egész hónapban normális és első felében alacsonyabb, mint a másodikban.

* **A kolera.** Kairóból irják: Két évtized alatt most negyedszer pusztit a kolera Egyiptomban. 1883-ban a szerencsétlen ország tiz milliónyi lakosságából százhuszezer embert veszitett el az epidémia következtében. A mostani kolera-járvány eredete még nem ismeretes. Valószinü, hogy mekkai zarándokok hurcolták be Kairóba. Julius 15-én érkezett az első hir, hogy Musa községben Assintól délre veszedelmes epidémia tört ki; két nappal később már tudták, hogy ázsiai koleráról van szó. Hihetetlen gyorsasággal megtörtént minden intézkedés a járvány lokalizálására. Musa község körül katonai kordont vontak s Kairóból mozgó kórházakat és gyógyszereket küldöttek oda különvonatokon. Az egyiptomi pályaudvarokon szigoru az ellenőrzés. Minden vonatot külön egészségügyi kocsi kisér tanult személyzettel. Azonban mégis ugy látszik, néhány lakosnak sikerült a kordonon át elszökniе, mert kevéssel utóbb Assiutban is föllépett az epidémia. De még ennek sem volt nagy jelentősége, mert az egész vidéket könnyü volt elzárni. Egyszerre megtudtuk, hogy Fuyumban egyetlen koleraeset fordult elő és már 22-én alig egy nappal később kitört az epidémia a fővárosban és pedig — éppen mint 1883-ban Butakban a nilusi kikötővárosrészben. A halálozási arány borzasztó, több miut háromnegyed része az eseteknek halállal végződik. A halál gyorsan következik be, egyelőre ugyan a leggyakrabban a bennszülöttek között. De azért tagadhatatlan, hogy nehéz idők előtt állunk.

* **Egy uj amerikai ágyu.** Washingtonból jelentik hogy: Az amerikai kormány bámulatos eredményeket ért el egy uj ágyuval, a melynek töltését még eddig titokban tartott robbanó anyagból készitik. A golyó, a melyet tizenkét hüvelykes ágyuból lőttek ki, tizennégy hüvelykes Krupp-féle páncéllemezt keresztüllőtt, a nélkül, hogy szétrobbant volna. A henger ugy van berendezve, hogy a golyó csak a páncéllemez áttörése után explodál.

Irodalom és müvészet.

(*) **A „Magyar Könyvtár"** most megjelent juliusi sorozata ujra több nagyértékü, érdekes füzettel gyarapította ezt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyüjteményes vállalatot. A 296. szám Szomaházy Istvánnak, a kiváló novellistának több szép elbeszélését közli egybegyüjtve, köztük néhány pompás dialogizált jelenetet. A füzet hü tükre a jeles elbeszélő minden megkapó tulajdonságának, szines nyelvének, eleven, fordulatos meseszövésének, szivhez szóló, mosolygó életbölcseletének. — A 295. szám az orosz elbeszélőirodalom egyik nagymesterének, Turgenyev Sz. Istvánnak egyik legszebb hosszabb elbeszélését közli Szabó Endre jeles fordításában. Az elbeszélés cime: Csöndes vidékiek. Remek szinekkel festi az orosz vidéki intelligentia egyhangu életét, s egyben megmutatja, hogy az egyhanguság kérge alatt a vidéken is örök tüzzel lobognak az ősi emberi szenvedélyek. — A 293—294. szám a Magyar Könyvtár Vergiliusát folytatja. Az Aeneis 6—10 énekét közli Baróti Szabó Dávid fordításában, a melyet Radó Antal javitott és tett teljesen élvezhetővé a modern olvasó részére, ugy hogy ez az uj kiadás ez idő szerint legolvashatóbb és legpoétikusabb Aeneis fordításunk. Az Aeneis 1—5 éneke a 236—237. számban jelent meg, s a befejező két ének Tóth Rezső jegyzeteivel és részletes név- és helymutatóval legközelebb fog megjelenni. A Magyar Könyvtár egy-egy száma 30 fillér. A gyüjtemény eddig megjelent számai egyenként vagy egyszerre is — csekély részletfizetésre — megrendelhetők a kiadócégnél, a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)-féle cs. és kir. udvari könyvkereskedésben, Andrássy-ut 21. szám alatt.

Közgazdaság.

§ **Miért rosszabb az amerikai here az európainál.** Közel öt esztenteje annak, hogy az amerikai verseny a heremagvak forgalomba hozatalánál is megindult. Eleinte csak egy-két waggon rakomány érkezett hozzánk, de mikor látták az élelmes amerikaiak, hogy heremag készletők itt mindenkor biztos vevőre talál, egyszerre elözönlötték az europai piaczot elannyira, hogy ma már alig akad vármegye, a hol egynéhány waggon heremagkészlettel ne találkoznánk. Kereskedőink szivesen vásárolják, mert jóval olcsóbban jutnak hozzá, mint az europaihoz mert ugyanoly árban adják el mint az europait. A gazda közönség pedig megveszi tőlük, mert mint laikus nem képes megitélni azt, hogy vajjon amerikai vagy europai áruval van e dolguk; arra pedig rá nem vehető, hogy kikérje valamely magvizsgáló állomás tanácsát, holott az állomások gazdák részére a vizsgálatot dijmentesen eszközlik. Hogy a gazdáknak a magvizsgáló állomásokkal szemben tanusitott eme közönyös minő károkat idéz elő, azt ők nem is sejtik. Ezuttal elengendőnek vélünk csak egy esetet felemliteni, nevezetesen azt, mely reájok az amerikai here vásárlásából származik.

A zürichi magvizsgáló állomás vezetője évek óta folytatja már az amerikai heretélékkel való termelési kiserletet s azon meggyőződésre jutott, hogy ugy az amerikai lucerna mint az amerikai lóhere hitvány növény. Ő legelőszor is a francia lucernát hasonlitotta össze az amerikaival, hat esztendőn át folytatva a kisérletet, melynek eredménye az volt, hogy a francia lucerna hozamát 100-nak véve, az amerikai lucerna hat évi átlagtermése csak 70.6 volt, a mely csekély hozam abban leli magyarázatát, hogy az amerikai lucerna lassubb fejlődésű s igy a különböző káros gyomok telburjánzását nagyban megkönnyiti. Az amerikai lucerna már a harmadik esztendőben teljesen el van gyomosodva; a negyedik évben már alig nevezhető lucernának, mert csak elvétve találhatunk ott egy-egy lucerna tövet; az ötödik esztendőben pedig a lucernának már nyoma sincs.

Ugyanily kedvezőtlen eredményre jutottak hazai termelőink az amerikai lóherénél is, s több összehasonlító kisérlet után kimutatták azt, hogy az amerikai lóhere még a közepes minőségü középeuropaival sem állja ki a versenyt, s különösen azért, mert levelei és szárrészei szőrözettek, s e miatt a betegségeknek jobban ki van téve, hazánk zord telét és aszályos nyarát ki nem birja, s igy termelése rizikóval jár. Egy hazai gazdaságban kisérletet tettek amerikai, magyar és stájer lóherével. Mind három lóhere ugyanoly minőségü s azonosan elkészitett olyan földbe került, a mely vetés előtt szuperfosztáttal lett megtrágyázva. Legnagyobb termést a stájer lóhere adott, majd a magyar, s legkisebbet az amerikai. Utóbbit megtámadta a liszharmat is, mig az európain nyoma sem látszott.

Legnagyobb haja azonban az amerikai lóherének az, hogy a benne előforduló aranka magva csaknem akkora, mint maga a heremag, s igy attól megtisztitani nem lehet. Az amerikai herének most vázolt rossz tulajdonságai eléggé indokolttá teszik a heremagvásárlás esetén követendő nagyobb óvatosságot.

§ **Az egyes növények trágyázása.** Trágyázás szempontjából két növény-csoport között kell különbséget tennünk. Vannak olyan növények, melyek sekélyen gyökeresnek és gyorsan fejlődnek, mig mások ismét csak lassan fejlődnek, de gyökérzetük mélyen nyulik le az altalajba. Az első csoportba tartoznak az összes gabonafélék, a füvek, mustár, len, kender stb. ezeknek lehetőleg könnyen oldódó alakban van szükségük a trágyafélékre, ellenben a második csoportba tartoznak a lóhere és lucerna-félék a hüvelyesek a gyökér és gumós növények, káposzta félék, repce stb. a melyek a nehezebben oldódó trágyaféléket is meghálálják.

Váltógazdaságokban az a leghelyesebb eljárás a midőn az istállótrágyát nem adják közvetlenül az első csoportba tartozó növény, hanem előveteménye alá. A buzának rendesen zabos bükköny, csalamádé vagy repce szokott az előveteménye lenni. Ezeket vessük tehát istálló trágyába s a buza alá közvetlenül az elvetés előtt adjunk könnyen oldódó foszfortrágyát teszem azt másfél métermázsa szuperfoszfátot. Ilyen módon a lehető legnagyobb termést fogjuk elérni, a nélkül, hogy vetésünk megdőlésétől tartanunk kellene, sőt még az aratást is legalább egy héttel siettetjük, mert tudvalevőleg a szuperfoszfát az érést sietteti. A csekélyen gyökerező növények tehát csak kivételesen hálálják meg a friss istállótrágyát, sőt a friss istállótrágya többnyire ártalmas is az ilyen növényeknek, mert tulságos sok légenyt vesznek fel s aránytalanul kevés foszfort, a mely körülmény könnyen megdölésre vezet.

A hüvelyesek közül főleg a paszuly, lóbab hálálja meg a friss istálló trágyát. A borsó, bükköny és a különböző herefélék ismét foszfortrágyázásra, homok talajon pedig kainit trágyázásra adnak jó magtermést. Istálló trágyázásra ezeknek, tekintve nitrogéngyüjtő képességüket, pazarlás. Ellenben a tengeri mütrágyákra nem igen reagál, ezeknél tehát helyén való az istálló trágyázás. A burgonya, takarmányrépa, repce, mák az istálló trágyát főleg akkor hálálják meg, ha mütrágyával is ellátjuk és pedig első sorban foszforsavval, másodsorban homoktalajon kálival is.

élek én a réten abból, amit az isten ad. Nem bántottam én még soha a másét, tekintetes urak.

A hallgatóságból erre beleszól a beszédbe egy parasztember.

— Most is hazudik!

Lugosi arra fordul:

— Ki meri ezt nékem mondani? Mijét vittem én el kendnek?

A biróság is kezdett érdeklődni, hogy no, csakhogy van egy vádló. A parasztember folytatja:

— Azt a subát is, ami a nyakában van, tőlem lopta.

— Én? — pattan fel Lugosi. — Mindig az enyém volt ez a suba. Bizonyitsa kend be, hogy kendé volt.

— Hát be is bizonyitom, — mondja nagy nyugodtan amaz.

Erre már a biróság is kiváncsi volt, mivelhogy a suba nagyon egyforma valamennyi s a belsejébe nem szokták belevarrni a tulajdonos nevét.

— Hát, — mondja tovább az ember — meg kell nézni azt a subát. Mert annak a subának a nyakába háromszáz forint van bevarrva.

Leveszik Lugosi nyakából a subát, megvizsgálják, föllejtik a bőrt, hát csakugyan ott volt a nyakba bevarrva háromszáz forintnyi Kossuth-bankó. A tényes bőrü erre aztán már nem szólhatott semmit, ment ő is a többi után, puskacső elé. A parasztembernek pedig megköszönték a szivességét s azután — azután alighanem megbüntették, hogy miért mert Kossuth-bankót rejtegetni a subagallérban . . .

---

†

Köszönet-nyilvánitás.

Mindazoknak, kik Istenben boldogult férjem, illetve atyám,

Schwell Ernő

elhunyta alkalmával részvétüknek jelét adták, fogadják ezuton mélyen érzett hálás köszönetünket.

Kőszeg, 1902. augusztus hó 1-én.

Özv. Schwell Ernőné és fia.

Vendéglő áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tisztelt törzsvendégeimet, hogy én, **a Netter-féle vendéglőnek volt bérlője**, saját

bor- sör-mérésemet

s vendéglőmet

a Főtéren (Várkörön) levő Waisbecker Henrik-féle házba, (a Róth-féle bőrkereskedés mellett) helyeztem át, hol t. vendégeimnek sokkal tágasabb helyiségek állnak rendelkezésre s a hol az ismert

legjobb sört s tiszta természetes bort,

valamint **egyszerü, de izletes ételeket** fogok kiszolgálni.

Hálás köszönetet mondok az eddigi irántam tanusitott szives pártfogásért s kérem azt részemre az uj helyiségben is.

Kiváló tisztelettel

Schermann István,

vendéglős.

A közuti villamos vasuti elgázolások meggátlása.

Az a sok megrendítő elgázolási eset, mely a villamos vasutak meghonositása óta a nagy városokban történik, a gondolkozó emberbarátokat üdvös törekvésre birta. Céljuk volt olyan biztonsági intézkedéseket kitalálni, a melyek ezt az állandó veszedelmet elháritanák.

A villamos vasuti forgalom óvóintézkedéseinek hiányossága nemcsak *testi épségünket* veszélyezteti, hanem a vele járó izgalmaival és folytonos lelki rázkódtatásaival amugy is gyönge *idegrendszerünknek* a megőrlője. Sok feltaláló és forgalmi szakember törte már a fejét alkalmas mentőkészülékeken és óvó rendszabályokon. De hiába volt fáradozásuk, mert egyik szerkezet sem háritotta el a *veszedelem sokféle formáit, mind* valamennyit, semmiféle intézkedés nem szüntette meg a bajokat. Megmaradt állandónak a villamos vasuti balesetek veszedelme, mely különösen a *szülőknek* okoz gyötrelmes perceket. Hiszen alig merik már az utcára küldeni gyermekeiket, attól való féltükben, hogy akármilyen jól nevelték is őket, fiatalságukkal fokozottabb mértékben nyilvánuló emberi gyarlóságuk folytán kerülnek veszedelembe.

A baj nemcsak *technikai okokból* származik, hanem voltaképpen mélyen gyökeredzik az *emberi természetben.* Ezért jutott Vándory József fővárosi tanár arra a gondolatra, hogy ezen a bajon *gyökeres* módon csak megfelelő *nevelési* rendszerrel lehet segiteni. Kutatta azokat a bennünk rejlő okokat, a melyek éppen állandóvá teszik a veszedelmet. Sok évi megfigyelés és buzgón gyüjtött tapasztalatok föltárták ezeket *az okokat*, a melyek *megszüntetése* a baj egyedüli gyógymódja. Megfelelő neveléssel kell az emberiséget folytonos védekezésre előkészíteni. E nevelést az iskolában kell kezdeni, hogy már az ifjuságba is *belenevelje az óvatosságot*, ami nemcsak a nagyvárosi forgalom veszedelmei ellen véd meg, de a *mindennapi élet száz meg száz* véletlenével és *veszedelmével szemben is biztonságot nyujt.* Arra a helyes elvre jutott rá, hogy a balesetek elkerülésének a kérdése nem annyira alkalmas mentőkészülékek sikerétől,

56 fillérért kapható Jánosa Gyula csemege-kereskedésében Kőszegen.

mint inkább attól függ, hogy *helyes* s nevelési elvek által sugalt *forgalmi szabályzatot* és *megfelelő óvintézkedéseket* léptessenek életbe. Kora ifjuságától kezdve *helyesen nevelt közönség* és *helyes forgalmi óvintézkedések* küzdhetnek csak meg sikeresen a veszedelemmel.

Amit pedig ily természetes uton elérni nem sikerülne: a véletlen balsors és nagyfokú emberi gyarlóságok előidézte szerencsétlenségek elkerülését, azt Vándory József éppen egyszerüségüknél fogva kitünő *technikai javaslatokkal* éri el. Olyan változtatásokat ajánl a villamos kocsik alkotásán, melyek *lehetővé* teszik, hogy a veszedelemben forgó ember akár *önmagát mentheti meg* — szinte ösztönszerűen — akár pedig a perronon levő *egyik-másik utas* vagy kocsivezető *jöhet idejekorán segitségére*; de még a legrosszabb esetben is *meggátolják*, hogy a *baleset sulyos lefolyást* vehessen. Módokat ajánl arra is, hogy maga a kocsi szerkezete akadályozza meg a közönséget abban, hogy saját tudatlansága, ügyetlensége vagy gondatlansága, szóval: *gyarlósága* folytán jusson veszedelembe. Igy például, hogy egyet emlitsünk, elmés *ajtószerkezetet* ajánl, mely *lehetetlenné teszi a menetközben* és a meg nem engedett oldalon való *fel- és leszállást* a kalauz akarata ellenére.

Vándory József, kinek emberbaráti intentiói a budapesti burbarát-mozgalom szervezése idejéből ismeretesek, külföldi tanulmányutja alatt sokat érintkezett e dologban a szakkörökkel és hatóságokkal. Javaslatait mindenütt figyelemmel és helyesléssel fogadták. Ez inditotta arra, hogy világosan megirt füzetben adja ki javaslatát. Munkájának cime: „*A villamos vasuti elgázolások meggátlása. Javaslat a nagyközönség miheztartására*".

Vándory József ezt a javaslatot Európa több kormányának és nagyobb városainak előterjesztette, ahol az elismeréssel és érdeklődéssel találkozott. A porosz államminiszter köszönő levélben tudatta, hogy a javaslatot részletes tanulmány tárgyává tételi. Az aktuális javaslatot tartalmazó füzetet, melyhez magyarázó rajzok is vannak csatolva s mely magyar és német kiadásban minden könyvkereskedés utján Toldi Lajos könyvkereskedéséből (Budapest, II., Fő-utca 2.) 1 koronáért megszerezhető, a legmelegebben ajánljuk olvasó közönségünknek.

Piaczi árak.

Buza	100 kilo	18.—	kor-tól	18.20	fill.
Rozs	„	14.40	„	14.80	„
Arpa	„	13.40	„	13.60	„
Kukoricza	„	11.80	„	12.—	„
Zab	„	14.50	„	14.60	„

A gőzmalom-kaszárnya mellett levő **ház emeleti lakása, kerttel együtt** november 1-re bérbe adatik.

A lakás **6** szobából s a megfelelő mellékhelyiségekből áll.

Közelebbi felvilágositás nyerhető a kőszegi gőzmalom irodájában.

Vasuti menetrend.

Allomások.	II. III. osztl. kocsikkal				
Közepeurópai idő.	reggel	d.e.*	d. e.	d. u.	este †
Kőszeg ind.	4^{55}	7^{30}	11^{40}	5^{40}	8°
Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	8^{09}	11^{51}	5^{50}	8^{54}
Német-Genes (m. h.)	5^{24}	8^{25}	12^{10}	6–	9^{10}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{35}	12^{25}	6^{25}	9^{25}
Szombathely ind.	6^{45}	10^{40}	3^{15}	7^{39}	10^{10}
Német Genes (m. h.)	7^{01}	10^{56}	3^{31}	7^{45}	10^{25}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{13}	3^{48}	8–	10^{42}
Kőszeg érk.	7^{31}	11^{26}	4^{01}	8^{25}	10^{55}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

Junius 1-től szep. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Szombathelyről indul:

		éjjel	regg.	d. e.	d. u.	e. e	este
Köszeg felé:	ind.	4.—	5.50	8.48	2.19	4.44	6.45
	érk.	8.55	9.52	1.10	5.35	9.35	11.50

Szombathely:	ind.	d. e.	11.20	d. u.	2.14	este	7.35	éjjel	12.55
	érk.		1.48		4.08		10.10		3.40

Budapestre:	ind.	regg.	9.08	d. u.	12.40	éjjel	11.—	éjjel	2.50
	érk.		2.05	gyv. 7.15	szv. 9.15		7.25		1.45

Graczba:	ind.	regg.	6.06	d. e.	11,10	d. u.	3.16	este 6,59
	érk.		10.30		3.36		7.35	9.59

Szentgyörgyfelé:	ind.	d. e.	9.25	d. u.	3.25	este 7.20
	érk.		10.32		4.32	8.27

Csorna-Sopronyba:	ind.	reggel	4.40	d. u.	12.20	d. u.	3.05
	érk.		11.30 (Csorna)		3.10 (Pozsony)		8.33

Pinkaföre:	ind.	reggel	6.14	d. u.	3,20	este 7,15
	érk.		9.14		6.22	9.58

Szekesfehérvárra:	ind.	reggel	2.50	d. u.	12.40
	érk:		8.22		6.08

Női-szabóné.

Bátorkodom Kőszeg város és környéke n. t. hölgyközönségének b. tudomására adni, hogy **Kőszegen, Gyöngyös-utca** (a szt. domonkos-rendi zárda átellenében)

női-szabóné üzletet

nyitottam és női ruhákat a legujabb divat után olcsó árért készitek.

Kegyes pártfogásért esedezve maradok mély tisztelettel

Unger Vilma,

női-szabóné Bécsből.

Lakásváltoztatás.

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Kemény Ignácz

f. év augusztus 1-től Körut **482.** sz. alatt özv. Waisbecker-féle házban lakik.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 filler. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítőül, hiczamoknál, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesiti a lovakat. Csak a fenti védjegygyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfűkereskedésében. Főraktár: **Kwizda Ferenez János** kerulett gyógyszerész, **Korneuburg**, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetetlen háziszer.

Kapható mindenütt.

Feigl Gyula

könyvnyomdász

Kőszegen, Várkör 81. sz.

Elvállal mindennemű nyomdász munkákat, kivánatra:

egyszerübb, vagy diszesebb

kiállitásban

a legolcsóbb árak mellett.

Kiadóhivatala a

„KŐSZEG ÉS VIDÉKE"

cimű lapnak, hol **hirdetések** a **legjutányosabb áron** felvétetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.